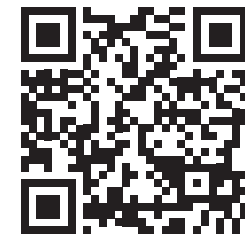

AZYLUM IN SŁUBFURT

SŁUBFURT

AZYLUM IN SŁUBFURT

Stell Dir vor, Du brauchst Asyl. Du suchst eine neue Heimat oder hast Angst, Deine alte Heimat zu verlieren? Die multimediale Installation lädt zum Mitmachen ein.

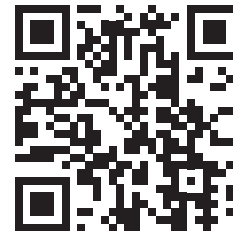
Es begann im Herbst 2014 als wir einen Chor von Asylbewerber_innen und anderen Bürger_innen aus Frankfurt und Słubice gründeten. Große Sänger sind wir nicht geworden, aber wir haben uns kennen gelernt, zusammen gesungen, zusammen gefeiert, zusammen gepicknickt und wir haben begonnen, uns auf verschiedene Weise gegenseitig zu unterstützen: Kleidersammlungen, Möbelsammlungen, Transporte, rechtliche Hilfe, Interviews, Dolmetschen, Kochen, Reparaturen... und vieles mehr. Wir heißen auch Dich herzlich willkommen!

Wyobraź sobie, że potrzebujesz azylu. Szukasz nowej ojczyzny lub boisz się utracić swoją starą ojczyznę? Instalacja multimedialna zaprasza do aktywnego udziału.

Wszystko zaczęło się jesienią 2014 r., kiedy uchodźcy i inni mieszkańcy Frankfurtu i Słubic wspólnie stworzyli chór. Nie staliśmy się wielkimi śpiewakami, ale się poznaliśmy, śpiewaliśmy razem, imprezowaliśmy razem, piknikowaliśmy razem i zaczęliśmy sobie nawzajem pomagać na różne sposoby: zbiórkę ubrań i mebli, transport, pomoc prawną, wywiady, tłumaczenia, gotowanie, naprawy... i wiele innych. Serdecznie zapraszamy i Ciebie!

Imagine you need an asylum. You are searching for a new home or you fear to lose your home? The multimedia installation invites you to participate.

It began in autumn 2014 when we founded a choir with asylum seekers and other citizens from Frankfurt and Słubice. We have not become great singers, but we learned to know each other, we sang together, we had fun together, we made picnics together and we started to help each other in one or another way: collection of clothes and furniture, transports, advocate assistance, interviews, translations, cooking, repairing things... and lots more. You are welcome to join us!

HASSAN

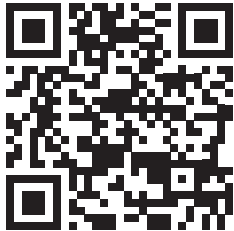
Ich bin 1991 geboren und ich komme aus Buulobarde, etwa 200 Kilometer von Mogadischu gelegen. Ursprünglich aber komme ich aus einem in Nordsomalia gelegenen Dorf, das wir aber schon verlassen mussten, als ich erst 7 Jahre alt war. Der ganze Norden ist jetzt fest in der Hand der Al-Shaabab Milizen. Ich habe die Mittlere Reife absolviert und danach habe ich meinem Vater beim Unterrichten geholfen. Er war Religionslehrer in einer Schule. Aber auch meiner Mutter half ich öfter, denn sie betrieb einen Lebensmittel-laden in der Stadt. Eines Tages kam mein Vater aufgeregt nach Hause. Im Gottesdienst in der Moschee half er öfters dem Iman und hatte sich dort öffentlich negativ über die Al-Shaabab Milizen geäußert. Kurz darauf erhielt er eine anonym abgeschickte SMS, dass er diese Woche nicht überleben würde. Wie ich später von meiner Mutter erfuhr, wollte er sich verstecken, ohne uns Kinder darüber zu informieren. Aber die Al-Shaabab kamen ihm zuvor. Ich kam abends aus dem Lebensmittelladen nach Hause und fand meine Mutter und meine 3 Schwestern in Tränen aufgelöst vor. Mein Vater war von den Al-Shaabab Milizen abgeholt worden. Am darauffolgenden Tag fanden Nachbarn die Leiche meines Vaters auf der Straße. Er lag auf dem Bauch und seinen abgeschnittenen Kopf hatten sie auf seinen Rücken gelegt. Meine Nachbarn verhinderten, dass ich das sehen musste.

Urodziłem się w 1991 roku i przybyłem tu z Buulobarde, oddalonego około 200 kilometrów od Mogadishu. Pocho-dzę jednak z położonej w północnej Somalii wsi, którą mu-sieliśmy opuścić, kiedy miałem siedem lat. Cała północ So-malii jest teraz w rękach organizacji militarnej Al-Szaabab. Ukończyłem gimnazjum, a potem pomagałem mojemu ojcu, który był w szkole nauczycielem religii, w prowadzeniu lekcji. Częściej pomagałem również mojej mamie, która prowadziła w mieście sklep spożywczy. Pewnego dnia mój ojciec przyszedł do domu zdenerwowany. Często podczas nabożeństwa w meczecie pomagał Imamowi i wypowiadał się tam negatywnie o milicji Al-Szaabab. Krótco potem otrzymał anonimową wiadomość SMS, że do końca tygo-dnia nie będzie żyć. Jak się potem dowiedziałem od mojej mamy, chciał się gdzieś ukryć, bez informowania o tym nas, dzieci. Ale Al-Szaabab go uprzedziła. Kiedy wieczorem wróciłem ze sklepu do domu, zastałem w rozpacz moją mamę i trzy siostry. Milicja Al-Szaabab zabrała mojego ojca. Następnego dnia sąsiedzi znaleźli jego ciało na ulicy. Leżał na brzuchu, a odcięta głowa leżała na jego plecach. Sąsiedzi uniemożliwili mi zobaczenie tego.

I was born in 1991, and I came here from Buulobarde, about 200 kilometers from Mogadishu. However I was born in a village in north Somalia, which we had to leave when I was 7 years old. The entire north Somalia is now under influence of Al-Szaabab, a terrorist military organization. I graduated from the middle school, and then helped my father at school, where he was a religion teacher. More often I helped my mother, who had a gro-cery store in our town. One day my father came home upset. Frequently, during a service at the mosque, where he helped the Imam, he talked negatively about the Al-Szaabab militia. Shortly after that he received an anony-mous text message, that he will be dead by the end of the week. As I learned later from my mother, he tried to hide somewhere without letting us, the kids, know about it. But Al-Szaabab was quicker than him. When I came back home for the store in the evening, I found my mother and three sisters in despair. Al-Szaabab militia took away my father. The next day the neighbors found his body on the street. He was laid on his belly, with his cut off head placed on his back. The neighbors did not let me see this.

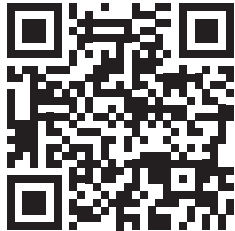
FREDDY, CYPRIEN

Wir mussten uns erst quer durch den Norden Kameruns wagen, wo gerade in den Grenzregionen die islamistische Terrororganisation Boko-Haram wütete. Das ging nur mit erfahrenen Schmugglern, die uns sicher durch diese Gebiete führten. Wir durchquerten Nigeria, Niger, um durch die algerische Wüste nach Marokko zu gelangen. Da man uns nur gegen Bezahlung mitnahm, mussten wir immer wieder hier und da mit einfachen Arbeiten (Reparaturen, Wasser holen) Geld verdienen. Die religiöse Diskriminierung wurde ab Niger immer bedrohlicher, aber auch schon in Nigeria wurden wir als Ausländer feindselig behandelt. Bei einer „Polizeikontrolle“ durchwühlten die so genannten Polizisten meinen großen Seesack und nahmen sich einfach mein Geld und meine Hosen. Die Schleuser waren Tuareg, die möglicherweise auch mit der Boko-Haram kooperieren, denn sie waren extrem bewaffnet und fuhren Landrover. Als wir nach einer sehr gefährlichen Reise in Tanger ankamen, orientierten wir uns, wie wir ohne viel Geld die Meerenge von Gibraltar überqueren könnten. Wir legten dann zu acht Personen Geld zusammen, um uns ein Schlauchboot zu kaufen. Für die Reise von Zentralafrika brauchten wir 4 Monate und den Rest der Zeit verbrachten wir in Tanger damit, das Geld für das Boot zu verdienen und die Meeresströmungen zu studieren. Wir verließen Tanger mit einem Taxi, das uns uns an die Stelle der Küste brachte, von der aus wir um vier Uhr morgens mit dem Schlauchboot unsere Überfahrt starteten. Wir ruderten etwa sieben Stunden, bis uns gegen elf Uhr ein Boot des Spanischen Roten Kreuzes aufgriff.

Najpierw musieliśmy przedostać się przez północny Kamerun, gdzie w regionie przygranicznym właśnie szalała islamistyczna organizacja terrorystyczna Boko Haram. Było to możliwe jedynie z doświadczonymi przemytnikami, którzy bezpiecznie przeprowadzili nas przez te terytoria. Przez Nigerię, Niger i algierską pustynię przedostaliśmy się do Maroka. A ponieważ było to możliwe tylko za opłatą, wciąż musieliśmy podejmować się prostych prac, jak naprawy, czy przynoszenie wody. Od Nigru dyskryminacja religijna była coraz bardziej widoczna i groźna, jednak już w Nigerii traktowani byliśmy jako obcokrajowcy wrogo. Podczas jednej z „policyjnych kontroli” tak zwani policjanci bardzo dokładnie przeszukali mój duży worek żeglarski i po prostu zabrali mi pieniądze i spodnie. Przemytnikami byli Tuaregowie, którzy prawdopodobnie również współpracują z Boko Haram, ponieważ byli bardzo dobrze uzbrojeni i jeździli Landroverami. Kiedy po bardzo niebezpiecznej podróży przybyliśmy do Tangeru, zaczęliśmy rozglądać się za tym, w jaki sposób, z niewielką ilością pieniędzy, możemy przedostać się przez Cieśninę Gibraltarską. W osiem osób postanowiliśmy złożyć się na kupno wspólnego pontonu. Na naszą podróż z Afryki centralnej potrzebowaliśmy czterech miesięcy, a resztę czasu spędziliśmy w Tangerze, by zarabiając, łączyć pieniądze na łódkę oraz by przestudiować prądy morskie. Z Tangeru wyjechaliśmy taksówką, która zawiozła nas na wybrzeże, skąd wyruszyliśmy naszym pontonem o czwartej rano. Wiosłowaliśmy około siedem godzin, aż około godziny 11:00 przejęła nas łódź hiszpańskiego Czerwonego Krzyża.

First, we had to get through the northern Cameroon, where, in the border region, a terrorist organization Boko Haram was raging. It was only possible thanks to the experienced smugglers, who safely lead us through this territory. We travelled to Morocco, through Nigeria, Niger and Algerian desert. Because all of this costed money, we had to regularly undertake simple work, such as repairs and carrying water. In Niger, the religious discrimination became stronger and more visible, but in Nigeria as we were foreigners, we were treated with hostility. During one of the “police controls” so called policemen very thoroughly searched through my large sailor’s bag and simply took my money and trousers. The smugglers were Tuaregs, who probably worked with Boko Haram, because they were very well armed and drove the Land Rovers. After the dangerous journey we finally arrived in Tangier. There we began looking for an inexpensive way to get through the Strait of Gibraltar. With a group of eight people, we have decided to purchase a pontoon. For our journey from central Africa we needed four months, the rest of the time we spent in Tangier earning money to purchase the boat and to study the sea currents. We left Tangier in a taxi, which took us to the coast, from where we headed out in our pontoon at 4 am. We rowed for 7 hours, and at around 11 am, a Spanish Red Cross boat took us over.

AHMED

In Lampedusa wurde mir gesagt, dass ich die Insel nur verlassen dürfe, wenn ich ihnen erlauben würde, meine Fingerabdrücke zu nehmen. Sie füllten mit mir einen Fragebogen aus, dessen Inhalt ich nicht verstand, den ich aber unterschreiben musste. Niemand befragte mich jedoch zu meiner Flucht. Dennoch war das wohl eine Art Asylantrag, den ich – ohne es richtig zu wissen – unterschrieb. Später wurde ich dann in ein Auffanglager (Santa Catarina) nach Sizilien gebracht, wo ich das erste Mal einen geregelten Tagesablauf hatte. Da wir aber keinerlei Taschengeld bekamen, konnte ich wieder lange Zeit keinen Kontakt mit meiner Mutter aufnehmen. Später kam ich in ein Asylbewerberheim und konnte endlich auch zur Schule gehen. Meine Mitschüler waren sehr nett und ich fühlte mich sehr wohl in der Schule, wo ich eineinhalb Jahre lernen durfte. Allerdings waren einige sehr brutale und unfreundliche Wärter im Heim, die mir das Leben zur Hölle machten.

Einige Wochen vor meiner Abschlussprüfung wurde ich 18 Jahre alt. Meine Situation änderte sich schlagartig. Ich

Na Lampeduzie powiedziano mi, że nie opuszczę wyspy dopóki nie zostawię swoich odcisków palców. Wypełniono ze mną jakąś ankietę, której treści nie rozumiałem, ale którą musiałem podpisać. Nikt nie pytał mnie jednak o moją ucieczkę. Mimo to, otrzymany dokument był pewnie jakimś rodzajem podania o azyl, który nie rozumiejąc podpisałem. Następnie zostałem przeniesiony do obozu przejściowego (Santa Catarina) na Sycylii, gdzie po raz pierwszy doświadczyłem konkretnego porządku dnia. Ponieważ jednak nie dostawaliśmy tam żadnego kieszonkowego, przez dłuższy czas nie mogłem skontaktować się z moją matką. Później przeniosłem się do ośrodka dla uchodźców i w końcu mogłem także pójść do szkoły. Moi koledzy w szkole byli bardzo mili i czułem się w niej bardzo dobrze, ucząc się przez półtora roku. Jednak w samym ośrodku było kilku bardzo agresywnych i nieprzyjaznych dozorców, którzy zamieniali moje życie w piekło.

Kilka tygodni przed egzaminem końcowym ukończyłem 18 lat. Wtedy moja sytuacja kompletnie się zmieniła. Musiałem

In Lampedusa I was told that I would not be allowed to leave the island unless I leave my finger prints. I needed to fill up some type of a questionnaire, which I did not even understand, but which I had to sign. Nobody asked about my escape. However, the document I got was probably some type of an asylum application, which I have signed unknowingly. Next, I was transferred to a transit camp (Santa Catarina) in Sicily, where for the first time I experienced a specific order of the day. However, because, we did not get any pocket money, I could not contact my mother for quite a long time. Later I was transferred to a refugee center and I could finally go to school. My friends at school were very nice, and for the year and half, during which I studied there, I felt really good there. However, at the refugee center, there were a few very aggressive and unfriendly caretakers, who turned my life into hell.

A few weeks before the final exams, I turned 18. My situation changed completely then. I had to leave the center, and be transferred to a different center in Palermo, where

müsse nun das Heim verlassen und würde in ein anderes Heim nach Palermo gebracht, wo ich auch weiter zur Schule gehen könne. Man brachte mich jedoch in ein Camp auf dem Land viele Kilometer von Salerno entfernt und mit nur einem Supermarkt in der Nähe, für den wir Marken bekamen, kein Geld. So konnte ich ohne Geld wieder keinen Kontakt mit meinen Eltern halten und eine Schule gab es hier auch nicht. Ich hätte dort maximal 6 Monate bleiben können, aber was wäre das für eine Perspektive gewesen. Ich wäre nach diesen 6 Monaten ohne Perspektive obdachlos geworden. Ich wollte meinen Schulabschluss in Sizilien machen und noch schnell die Prüfung machen. Deshalb ging ich nach 2 Wochen wieder zurück nach Sizilien. Wer das Heim nach kurzer Zeit verließ, bekam 100 Euro. Damit ging ich zurück und machte meinen Schulabschluss. Italienische Mitschüler nahmen mich in der Zeit bei sich auf. Ich übernachtete fast täglich bei jemandem anderen. Immerhin schaffte ich die Prüfungen und bekam ein Zeugnis. Aber was sollte ich nun machen? Mit einer Duldung ohne Arbeitserlaubnis, ohne Geld, ohne die Möglichkeit zu arbeiten und in der Obdachlosigkeit?

opuścić ośrodek i miałem zostać przeniesiony do innego w Palermo, gdzie nadal mógłbym chodzić do szkoły. Przeniesiono mnie jednak do oddalonego o wiele kilometrów od Salerno ośrodka na wsi, w okolicy którego był tylko jeden supermarket, do którego dostawaliśmy jedynie bony. Znowu więc, bez pieniędzy, nie mogłem skontaktować się ze swoimi rodzicami, a w dodatku nie było tam też żadnej szkoły. W ośrodku mogłem zostać maksymalnie 6 miesięcy, ale jaka byłaby to dla mnie perspektywa? Po tych 6 miesiącach stałbym się po prostu bezdomnym. A ja chciałem ukończyć szkołę na Sycylii i jak najszybciej zdać egzamin. Dlatego po dwóch tygodniach wróciłem się na Sycylię. Ten, kto po krótkim pobycie opuszczał ośrodek dla uchodźców, dostawał 100 euro. Za te pieniądze wróciłem i ukończyłem szkołę. W tym czasie przyjęli mnie do siebie moi włoscy koledzy ze szkoły. Prawie codziennie nocowałem u kogoś innego. W końcu zdałem egzaminy i otrzymałem świadectwo. Ale co mogłem robić dalej? Z dokumentem odraczającym deportację, bez pozwolenia na pracę, bez pieniędzy, bez możliwości zarabiania i bez dachu nad głową?

I could still go to school. However, I was transferred to a different center, many kilometers from Salerno, in a village with one supermarket, to which we got vouchers. So again, with no money, I could not contact my parents. Even worse, in the new place, there was no school. I could stay in the center for six months maximally, so what perspective was that for me? After those six months I would simply become homeless. But I wanted to finish school in Sicily and take the exams as soon as possible. Because of that, after two weeks, I have returned to Sicily. Anybody who left the refugee center after a short stay would get 100 Euro. I use the money to get back and finish the school. During this time I stayed with my Italian friends from school. I spent every night at somebody else's home. At the end I have finished the school, passed the exams and got my certificate. But what was I to do after that? With a document resurging the deportation, without a work permit, with no money, and no possibility to earn money and have a roof over my head?

AYHAM

Ich bin am 01.08.1984 in Damaskus / Syrien geboren. Mein Vater ist Zahnarzt und so schlug auch ich nach dem Abitur 2003 in die Ukraine, wo ich bis 2009 mein Zahnarztstudium absolvierte. 2010-2011 hatte ich bereits meine eigene Zahnarztpraxis in Damaskus. Eines Tages wurde ich ganz plötzlich verhaftet und verbrachte 7 Tage im Gefängnis. Mein Vater kaufte mich frei, aber ich weiß bis heute nicht, wieso das geschah. Um solchen Situationen nicht weiter ausgesetzt zu sein, entschloss ich mich zu einem Fachstudium der Kieferorthopädie in Minsk in Weißrussland.

Als ich 2014 in Minsk das Fachstudium der Kieferorthopädie abgeschlossen hatte, wollte ich eigentlich in Weißrussland bleiben und arbeiten. Dazu hätte die syrische Botschaft meinen Pass verlängern müssen. Sie verweigerten es mir aber und sagten, dass ich nach Syrien zurückkehren müsse. Da Weißrussland und Syrien miteinander kooperieren, blieb mir nichts anderes übrig, als mit dem Zug nach Terespol in Polen zu fahren, wo ich Asyl beantragte.

7 Tage blieb ich in einer Art Lager für Flüchtlinge in Bielsko-Podlaska. Wir waren 8 Personen in einem Zimmer und 2-3 Mal am Tag bekamen wir ein spartanisches Essen. Auf jeder Etage gab es eine Toilette und eine Dusche für etwa 120 Leute. Die ärztliche Versorgung war sehr schlecht. Ich hatte Zahnschmerzen, aber der Arzt sagte mir, sie könnten nur Zähne ziehen, nicht behandeln.

Urodziłem się 01.08.1984 w Damaszku, w Syrii. Mój ojciec jest dentystą, ja również po maturze w 2003 r. udałem się na Ukrainę, gdzie w 2009 r. ukończyłem studia stomatologiczne. W latach 2010-2011 miałem już nawet swój własny gabinet stomatologiczny w Damaszku. Pewnego dnia, nagle tak po prostu zostałem aresztowany i spędziłem 7 dni w więzieniu. Mój ojciec mnie wykupił, ale do dziś mnie wiem, dlaczego tak się w ogóle stało. By nie być wystawianym na kolejne takie sytuacje, zdecydowałem się na studia specjalistyczne z dziedziny ortodoncji w Mińsku na Białorusi.

Kiedy w 2014 r. ukończyłem studia ortodontyczne w Mińsku, chciałem właściwie zostać i pracować na Białorusi. W tym celu ambasada syryjska musiałaby przedłużyć mój paszport. Odmówiono mi tego jednak, mówiąc, że mam wrócić do Syrii. A ponieważ Białoruś współpracowała z Syrią, nie pozostało mi nic innego, niż pojechać pociągiem do Terespolu w Polsce, gdzie złożyłem podanie o azyl.

Siedem dni spędziłem w swego rodzaju obozie dla uchodźców w Bielsku Podlaskim. W jednym pokoju było nas 8 osób i dwa do trzech razy dziennie dostawaliśmy spartańskie wyżywienie. Na każdym piętrze była jedna toaleta i jeden prysznic na około 120 osób. Opieka lekarska była bardzo słaba. Bolał mnie ząb, ale lekarz powiedział mi, że może tylko wyrywać zęby, a nie je leczyć.

I was born on the 1st of August 1984 in Damascus, in Syria. My father is a dentist, and I also studied dentistry, when I went to Ukraine after getting the secondary school certificate. I graduated in 2009. Between 2010 and 2011 I even had my own private practice in Damascus. One day, without any notice I was arrested and spent 7 days in jail. My father paid a ransom to get me out, but till today I have no idea why this happened to me. To avoid similar situations, I decided to continue my studies, and I undertook courses in orthodontic specialty in Minsk, Belarus.

When in 2014 I finished my orthodontic studies in Minsk, I wanted to stay and work there. But to do so, my Syrian embassy would have to extend my passport. I got a denial and was told to go back to Syria. Because Syria cooperated with Belarus, there was nothing else left for me, other than travel by train to Terespol in Poland, where I asked for an asylum.

I spent seven days in a refugee center of sorts in Bielsko Podlaskie. There were eight people in a room, and we got two to three Spartan meals per day. There was one bathroom and shower on each floor, for about 120 people. Medical care was very poor as well. I had a tooth ache, and the dentist told me he could not treat the teeth, he could only extract them.

Wer in Polen Asyl beantragt, befindet sich in einer ähnlichen Situation, wie in Spanien. Etwa 3 Jahre muss man auf eine Entscheidung über den Asylantrag warten. Ich hätte in diesem Lager bleiben können mit 20€ Taschengeld im Monat oder mit 160€ monatlich mir selber eine Bleibe inkl. Verpflegung suchen können. Bei Asylanerkennung hätte ich dann sowieso das Camp verlassen müssen und mit weiterhin 160€ monatlich hätte ich nicht einmal ein Zimmer bezahlen können, die Voraussetzung, um überhaupt Arbeit zu finden.

Deshalb nahm ich einen Bus von Warschau nach Berlin. Im Oktober 2014 kam ich in Frankfurt (Oder) an. Sofort habe ich mich darum bemüht, Deutsch zu lernen und habe die Stufe B1 erreicht. Ich wollte nicht untätig herumsitzen und begann im Dezember 2014 damit, im Rahmen eines 1-Euro-Jobs, andere Flüchtlinge zu den Behörden und zum Arzt zu begleiten, bzw. Englisch-Russisch-Arabisch zu dolmetschen. Wo ich nur kann, helfe ich auch in der vor kurzem gegründeten Solidargemeinschaft von Geflüchteten und Einheimischen.

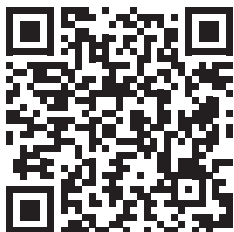
Ten, kto stara się o azyl w Polsce, znajduje się w podobnej sytuacji, jak w Hiszpanii. Około 3 lata trzeba czekać na decyzję w sprawie przyznania azylu. Mogłem zostać w tym obozie otrzymując miesięcznie 20 € kieszonkowego lub dostawać miesięcznie 160 € i samemu znaleźć sobie schronienie i wyżywienie. Po przyznaniu azylu i tak musiałbym opuścić obóz, a za 160 € miesięcznie nie opłaciłbym nawet pokoju, który był warunkiem, by móc szukać pracy.

Dlatego też wsiadłem do autobusu z Warszawy do Berlina. W październiku 2014 r. przybyłem do Frankfurtu nad Odrą. Od razu zacząłem uczyć się tu niemieckiego i osiągnąłem poziom B1. Nie chciałem siedzieć beczynn timer, więc w grudniu 2014 r. zacząłem, w ramach pracy za 1 euro, towarzyszyć innym uchodźcom w różnych instytucjach i u lekarza lub tłumaczyć pomiędzy językiem angielskim, rosyjskim i arabskim. Pomagam również, przy czym tylko mogę, w niedawno założonej wspólnocie solidarności uchodźców i miejscowych.

People, who ask for asylum in Poland, find themselves in the same situation as in Spain. You need to wait about 3 years for the decision granting asylum. I could stay in the camp getting monthly 20 Euros of pocket money, or get 160 Euro, but look for a different place to live and eat at. After getting the asylum, I would have to leave the camp anyways, and it would be impossible to rent a room for the 160 Euros, which would be essential in looking for a job.

This is why I boarded a bus from Warsaw to Berlin. In October 2014, I arrived in Frankfurt on Oder. Immediately, I began learning German and got to B1 level. I did not want to sit idly, so in December 2014 I began, as part of the work for 1 Euro, accompanying other refugees in variety of institutions and at a doctor's office, or translating between English, Russian and Arabic. I also help, in any way I can, in the newly founded solidarity community of refugees and locals.

Freddy's Fragen an Alt-Stübfurter:

Was halten Sie von der Ankunft der Flüchtlinge und Einwanderer in der Stadt Stübfurt und in Nowa Amerika im Allgemeinen? Was sind Ihrer Meinung nach die positiven oder negativen Folgen für das Land, und wird das alles von der Regierung und den politischen Bewegungen gestützt? Nowa Amerika hat eine schwere Geschichte und es ist erst 25 Jahre her, dass die Mauer gefallen ist. Was wäre Ihr Rat heute, was müsste getan werden, um die Entgleisungen und Fehler der Vergangenheit zu vermeiden? Sind Sie für oder gegen die Ankunft all dieser Menschen in Ihrer Stadt?

Michael's Fragen an Neu-Stübfurter:

Ist Dein Leben hier in Nowa Amerika so, wie Du es Dir vorgestellt hast? Was ist anders? Kannst Du das bitte beschreiben. Was kannst Du gut? Was hast Du gelernt? Was machst Du gerne? Was hast Du zuhause in Deiner Freizeit gemacht? Was würdest Du gerne machen, wenn Du könntest? Stell Dir vor, Du fängst einen goldenen Fisch, der Dir 3 Wünsche erfüllt. Was wären das für Wünsche? Hast Du ein Vorbild? Wer ist es? Warum? Was für ein Lied hat Dir Deine Mutter gesungen, als Du klein warst? Erinnerst Du Dich an ein Lied aus der Kindheit, bei dem Du Dich glücklich fühlst? Singe es bitte vor. Womit können wir Dir helfen? Gibt es etwas, wovor Du Angst hast?

Pytania Freddy'ego do starszych Stübfurtczyków:

Co ogólnie myślicie o przybyciu uchodźców i imigrantów do miasta Stübfurt i Nowej Ameriki? Jakie, Waszym zdaniem, są tego pozytywne i negatywne skutki dla kraju i czy to wszystko jest wspierane przez Rząd i organizacje polityczne? Nowa Amerika ma trudną historię i minęło dopiero 25 lat od kiedy upadł mur. Jaka byłaby Wasza dzisiejsza rada, co powinno się zrobić, żeby uniknąć błędów przeszłości? Jesteście za czy przeciw przybyciu wszystkich tych ludzi do Waszego miasta?

Pytania Michaela do nowych Stübfurtczyków:

Czy Twoje życie tu, w Nowej Americe, jest takie, jak to sobie wyobrażałeś? Co jest inne? Czy mógłbyś to opisać? Co potrafisz robić dobrze? Czego się nauczyłeś? Co robisz chętnie? Co w wolnym czasie robiłeś u siebie w domu? Co chciałbyś robić, gdybyś mógł? Wyobraź sobie, że łapiesz złotą rybkę, która spełni Twoje trzy życzenia. Jakie byłyby Twoje życzenia? Czy ktoś jest dla Ciebie wzorem? Kto i dlaczego? Jaką piosenkę śpiewała Ci Twoja mama, kiedy byłeś mały? Przypominasz sobie piosenkę ze swojego dzieciństwa, dzięki której czujesz się szczęśliwy? Zaśpiewaj ją. W czym moglibyśmy Ci pomóc? Czy jest coś, czego się boisz?

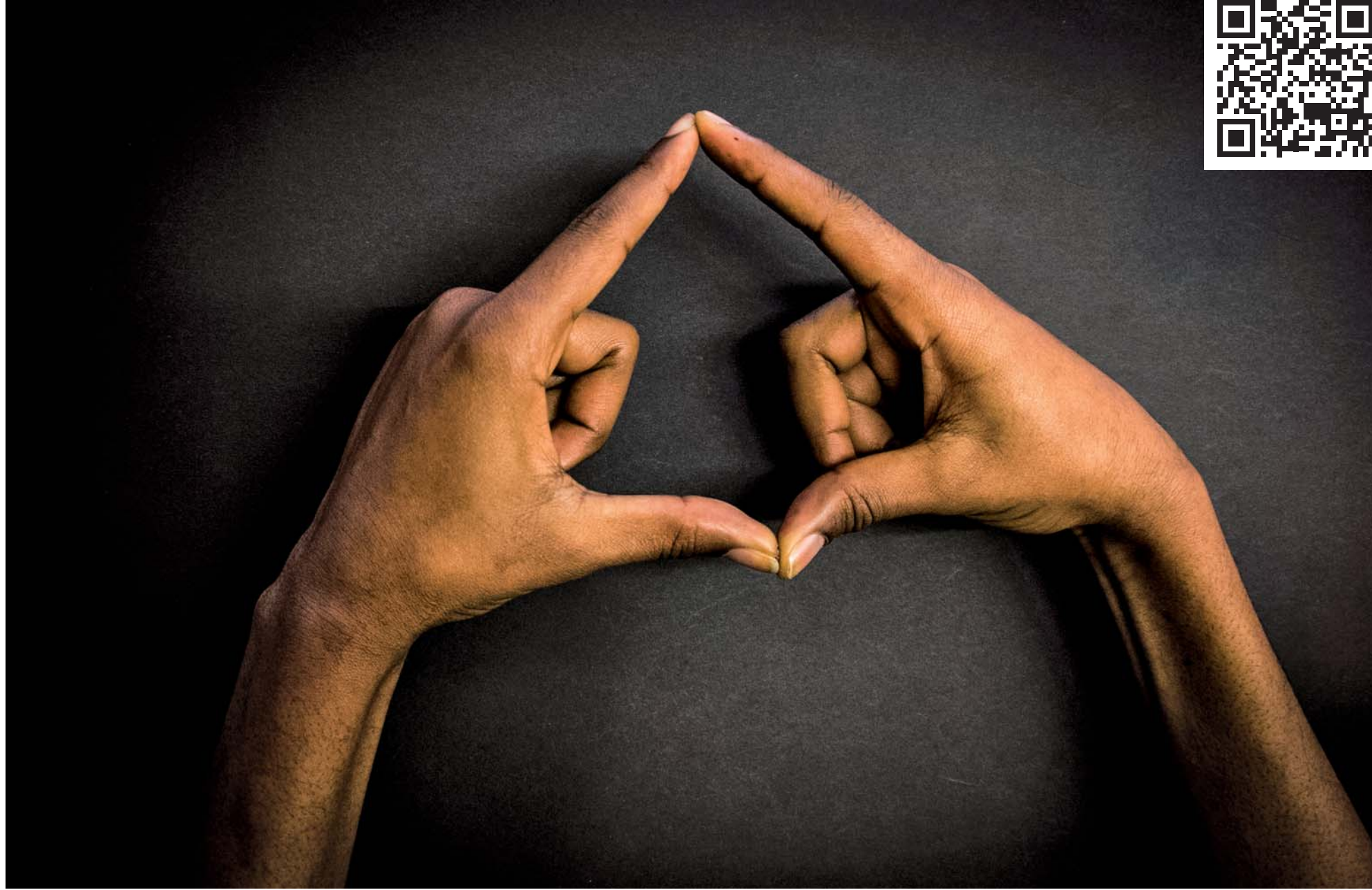
Freddy's questions to older Stübfurters:

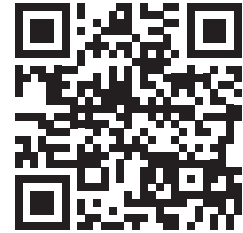
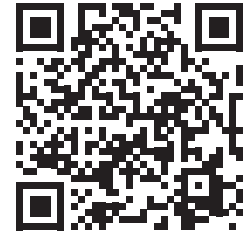
What in general do you think about refugee and immigrant arrival in Stübfurt and Nowa Amerika? What are, in your opinion, positive and negative results of this for the country and is this supported by the government and political organizations? Nowa Amerika has a difficult history, and only 25 years passed since the Berlin wall collapsed. What is your advice for today, what should be done to avoid the mistakes of the past? Are for or against the arrival of all these people into your city?

Michael's questions to new Stübfurters:

Is life here in Germany as you imagined it would be? What is different? Can you describe it? What can you do well? What did you learn? What do you love to do? What did you do at home during your free time? What would you love to do if you could? Imagine you catch a goldfish that will fulfil your 3 wishes. What would be your wishes? Do you have a role model? Who is it and why? What song did your mother sing for you when you were a little child? Can you remember a song from your childhood, which makes you feel happy? Please sing it for us. Could we help you with anything? Is there anything you are afraid of?

SŁUBFURT PARLAMENT

DONNERSTAG | CZWARTEK | THURSDAY

26.11.2015, 18:00

THEMEN | TEMATY | TOPICS:

Das ideale Asylrecht für Słubfurt | Idealne prawo azylu w Słubfurcie | The ideal rights for asylum in Słubfurt

Zusammenleben in Słubfurt | Wspólne życie w Słubfurcie | Living together in Słubfurt

Die Zukunft des Brückenplatzes | Przyszłość Placu Mostowego | The future of the Bridge Square

Das „Słubfurt Parlament“ trifft sich immer dann, wenn es wichtige Themen zu besprechen gibt zur Entwicklung des gemeinsamen deutsch-polnischen Stadtraumes von Słubfurt. Wer kommt, ist Parlamentarier und hat eine Stimme.

Parlament Słubfurtu obraduje zawsze wtedy, gdy trzeba omówić ważne sprawy związane z rozwojem wspólnej przestrzeni miejskiej polskoniemieckiego miasta Słubfurt. Każdy, kto pojawi się na obradach, staje się automatycznie parlamentarzystą i dysponuje jednym głosem podczas głosowań.

The „Słubfurt Parlament“ comes together when we feel the need to discuss the development of our Polish-German city of Słubfurt. Everybody who participates in the meeting automatically becomes a member of our parliament with the right to vote.

HANNES LANGER

AUTOPOIESIS: SŁUBFURT ALS SELBSTREFERENTIELLE SOZIALE PLASTIK

Er fährt! Der Bus zwischen Frankfurt (Oder) und der polnischen Grenzstadt Słubice.

Was lange eine Vision in den Köpfen zahlreicher Sozialpolitiker sowie engagierten Bürgerinnen und Bürger war, ist zur Tat geworden. Die Grenzen, welche die beiden Stadträume einst physisch trennten, scheinen überwunden zu sein. Ein langer Weg, wenn man bedenkt, dass doch seit der Grenzöffnung im Jahre 2004 das Streben nach einer deutsch-polnischen Gemeinschaft besteht. Und dennoch – für viele Frankfurter ist Polen nach wie vor der Ort, an dem es günstig Zigaretten gibt sowie das Herkunftsland der Autodiebe. Doch wie die teilende „Grenze“ überwinden? – wie ist ein integratives Miteinander jenseits gegenseitiger Beschimpfung möglich? Auch in Frankfurt an der Oder scheint diese Aufgabe in das Ressort der Künste zu fallen. So unternimmt seit 1999 der aus Bonn stammende, in Frankreich und Polen aufgewachsene Künstler Michael Kurzwelly neue und durchaus richtungsweisende Konstruktionsversuche einer neuen deutsch-polnischen Identität. Słubfurt – das ist der schillernde Begriff europäischer Gemeinschaft – zumindest im Kopf.

Kurzwelly greift in seinem Kunstprojekt auf die innerstaatliche Identitätsbildung zurück, welche über die

AUTOPOEZJA: SŁUBFURT JAKO SAMOODNOSZĄCA SIĘ RZEŻBA SPOŁECZNA

Jedzie! Autobus pomiędzy Frankfurtem nad Odrą a polskim miastem przygranicznym Słubice.

To, co przez długi czas było wizją licznych polityków socjalnych oraz zaangażowanych mieszkańców, stało się rzeczywistością. Granice, które niegdyś fizycznie dzieliły obie przestrzenie miejskie, teraz wydają się zanikać. To długa droga, jeśli weźmie się pod uwagę, że już od otwarcia granicy w 2004 r. dąży się do wspólnoty polsko-niemieckiej. A mimo to dla wielu frankfurtczyków Polska w dalszym ciągu jest miejscem, w którym tanio można kupić papierosy i z którego pochodzą złodzieje samochodów. Ale jak pokonać dzielącą „granicę”? W jaki sposób możliwe jest współistnienie ponad obustronnym znieważaniem się? Również we Frankfurcie nad Odrą wydaje się, że to zadanie wchodzi w zakres działań związanych z kulturą. I tak już od 1999 r. pochodzący z Bonn, a dorastający we Francji i w Polsce artysta Michael Kurzwelly podejmuje nadające kierunek próby konstruowania nowej polsko-niemieckiej tożsamości. Słubfurt, to potyskujące – przynajmniej w głowie – pojęcie europejskiej wspólnoty.

W swoim projekcie artystycznym Kurzwelly odwołuje się do wewnątrz krajowego kształtowania tożsamości, które

AUTOPOETRY: SŁUBFURT AS A SELF-RELATING SOCIAL SCULPTURE

There it goes! The bus between Frankfurt on Oder and a Polish border town Słubice.

What was for a long time only a vision of many social politicians and involved residents became a reality. The borders that once physically divided both urban spaces, now seem to have disappeared. This is a long way, if you consider that since the opening of the borders in 2004 one seeks a Polish German community. Yet, for many Frankfurters, Poland continues to be a place where you can buy cheap cigarettes, and where car thieves come from. But how can you overcome that dividing “boundary”? How can they coexist above the mutual insult? Also, in Frankfurt on Oder, it seems that this task falls within the scope of activities related to culture. And so since 1999, native to Bonn, living in France and Poland, artist Michael Kurzwelly undertakes attempts to construct a new Polish German identity. Słubfurt is – at least in my mind – a glittery concept of the European community.

In his artistic project, Kurzwelly refers to the domestic shaping of identity which is created above political borders as a mental construct in the minds of the public, which later is negated to be put back together again as

politischen Grenzen hinaus als konstruktive Leistung im Kopf der Bevölkerung entsteht, negiert diese und setzt so die Identitätskonzepte zweier Länder neu zusammen. Für ihn gibt es kein Polen (Stubice) und Deutschland (Frankfurt) sondern vielmehr eine Grenzregion, in dessen Herzen die sich aus den beiden Städten zusammensetzende (neue) Stadt Słubfurt befindet. Słubfurt hat eine eigene Währung (Studzina), eine eigene Tourist-Information, eine eigene Zeitung, ein eigenes Radio, einen eigenen Chor (Chor Gesang der Kulturen), einen zentralen Platz (Brückenplatz) und natürlich die „Brücke der Freundschaft“, welche über die Oder hinweg beide Städte verbindet.

Słubfurt ist wirklicher als die Wirklichkeit und genau das ist Kurzweillys Kunst:

„Ich gehe davon aus, dass der Raum im Kopf entsteht (...), wir haben Wirklichkeitskonstruktionen, in die man hineingewachsen ist – das heißt Deutschland als Wirklichkeitskonstruktion, Polen als Wirklichkeitskonstruktion und Słubfurt ist eine Infragestellung dieser Wirklichkeitskonstruktionen, indem ich ihnen experimentell eine andere Wirklichkeitskonstruktion entgegenstelle. Diese Konstruktion spiele ich maximal durch. Das heißt, ich bleibe in dieser Wirklichkeitskonstruktion drin und reibe mich damit natürlich an den beiden bestehenden Wirklichkeiten Deutschland und Polen.“

So ist Słubfurt ein „Ort im Dazwischen“ (Kurzweilly), der auf der realen (meist aus Pflasterstein) bestehenden Bühnen der beiden Grenzstädte Gegenwartspolitiken durchspielt und in einem künstlerischen Rahmung neu zum Diskurs stellt. Słubfurt als Raumstrategie übertritt in ihrer Praxis somit jegliche Grenzziehungen künstlerischer Wirkungsräume und ist als site-specific Art direkt im sozialen Raum zu verorten. So

ponad politycznymi granicami powstaje jako konstrukt myślowy w głowach społeczeństwa, by następnie negując je, składać na nowo koncepty tożsamości obu krajów. Dla niego nie ma Polski (Słubice) i Niemiec (Frankfurt), a raczej region przygraniczny, w którego sercu znajduje się złożona z obu miast (nowa) miejscowość Słubfurt. Słubfurt ma swoją własną walutę (Studzinę), własną informację turystyczną, gazetę, radio, chór (Chór Śpiew Kultur), centralny plac (Plac Mostowy) oraz oczywiście „Most Przyjaźni”, który ponad Odrą łączy oba miasta.

Słubfurt jest bardziej rzeczywisty niż rzeczywistość i właśnie to jest sztuką Kurzweillego:

„Wychodzę z założenia, że przestrzeń powstaje w głowie (...), sami posiadamy konstrukcje rzeczywistości, do których przywykamy – w tym przypadku osobną konstrukcją rzeczywistości jest Polska, osobną Niemcy, a Słubfurt stawia je obie pod znakiem zapytania, kiedy eksperymentalnie przeciwstawiam im inną konstrukcję rzeczywistości. Odgrywam ją w maksymalny sposób, co oznacza, że pozostaję w niej, ocierając się tym samym o obie istniejące konstrukcje Niemiec i Polski.“

W ten sposób Słubfurt jest takim „Miejscem Pomędzy“ (Kurzweilly), prezentującym swoją aktualną politykę na prawdziwych (najczęściej wyłożonych kostką brukową) scenach obu miast i poddającym ją w artystycznych ramach na nowo pod dyskusję. Słubfurt jako strategia przestrzenna przekracza tym samym w praktyce wszelkie wytyczone granice artystycznych przestrzeni działania i jako sztuka site-specific umiejscawia się bezpośrednio w przestrzeni społecznej. W taki też sposób, jako system poietyczny, powinien zostać umiejscowiony konstrukt Kurzweillego, próbując poprzez wykształcenie własnych reguł strukturalnych pozbawić gruntu skostniałej rzeczy-

the new concepts of the identity of the two countries. For him, there is no Poland (Słubice) or Germany (Frankfurt), but rather a border region with Słubfurt, a (new) town consisting of two cities, laid in its heart. Słubfurt has its own currency (Studzina), and its own tourist information, newspaper, radio, choir (Singing Cultures Choir), a central square (Bridge Square) and of course the “Bridge of Friendship”, which connects both cities over the Oder.

Słubfurt is more real than reality, and this is Kurzweilly's artistry.

“I assume that space is created in one's mind (...), we ourselves create constructions of reality, to which we get used to – in this case a separate construction of reality is Poland, and a separate one is Germany, so Słubfurt challenges them both, when I experimentally put them against a different construction of reality. I play it out to a maximum, so I remain in this construction, simultaneously brushing against both existing constructions of Poland and Germany.”

In this way Słubfurt is such a „Place in Between“ (Kurzweilly), representing its current policy on real (usually lined with paving stones) platforms of both cities and surrendering it anew to the discussion in its artistic realm. Słubfurt, as a spatial strategy, exceeds practically all delineated boundaries of artistic spaces of action and as site-specific art places itself directly in the social space. Thus, Kurzweilly's construct, as an auto-poetic system, could be a means to try, through the training of its own structural rules, to withdraw from the stiff reality of Polish German “friendship”.

All of this (and it is one of the most important strategies of Kurzweilly) functions primarily at the level of participa-

soll Kurzweilly's Konstrukt im Rahmen dieser Arbeit als autopoetisches System verortet werden, welches unter der Ausbildung eigener Strukturregeln versucht, der verkrusteten Realität deutsch-polnischer „Freundschaft“ den Boden zu entziehen.

Dies (und das ist eine der wesentlichen Strategien Kurzweilly's) funktioniert vor allem auf partizipativer Ebene, denn Stübfurt versucht durch verschiedene Interventionen immer wieder, BürgerInnen der Grenzregion zusammenzuführen und gegenseitige Begegnung zu ermöglichen. So entscheidet seit 2009 ein Parlament über die Entwicklungsschritte der Stadt Stübfurt, welches in regelmäßigen Zeitabständen tagt und sich immer wieder neu aus interessierten Stübfurtern zusammensetzt. So kann das „System“ Stübfurt als ein Netzwerk von verschiedenen Akteuren betrachtet werden, welche über kurz oder lang die Strukturen und Programme des Systems generieren. Aber Stopp!!! Keiner ist illegal, denn natürlich besitzt jeder Stübfurter seinen eigenen Personalausweis, welcher in der stadteigenen Druckerei hergestellt wird.

„Die Frage der Autorenschaft muss mit Blick auf Stübfurt neu beantwortet werden, denn ich alleine könnte Stübfurt gar nicht machen – das wäre eine Totgeburt. Stübfurt funktioniert nur, weil es einen gewissen Kreis von Leuten gibt, die ihre Ideen einbringen und diese innerhalb des von mir gesetzten Rahmens umsetzen. Das heißt die kreative Energie die umgesetzt wird (...) kommt von vielen Leuten die mitmachen.“
(Interview mit Michael Kurzweilly)

In diesem Rahmen wird dem Begriff der „sozialen Plastik“ von Joseph Beuys wieder neues Leben eingehaucht. Beuys kämpfte sein Leben lang für die Erweiterung des Kunstbegriffes. Er sah schöpferische Potentiale nicht nur in der

wistości polsko-niemieckiej „przyjaźni“. Wszystko to (a to jedna z najistotniejszych strategii Kurzweilego) funkcjonuje przede wszystkim na płaszczyźnie udziału, ponieważ Stübfurt poprzez swoje działania stale próbuje łączyć mieszkańców pogranicza i umożliwiać im wzajemne spotkania. I tak, od 2009 r. nad kolejnymi krokami rozwoju miasta Stübfurt regularnie obraduje Parlament, składający się z wybieranych wciąż na nowo, zainteresowanych stübfurtczyków. W ten sposób „system“ Stübfurtu może być rozpatrywany jako sieć najróżniejszych osób, które przez krótszy lub dłuższy czas tworzą struktury i program systemu. Ale uwaga!!! Nikt tu nie jest nielegalny, ponieważ każdy stübfurtczyk posiada swój własny dowód osobisty, wyprodukowany w należącej do miasta drukarni.

„Na pytanie o autorstwo odnośnie Stübfurtu należy odpowiedzieć na nowo, ponieważ sam nie mógłbym tworzyć Stübfurtu – byłby to martwy poród. Stübfurt funkcjonuje tylko wtedy, kiedy znajdzie się pewna grupa ludzi wnoszących swoje pomysły i realizujących je w założonych przeze mnie ramach. Oznacza to, że wcielana w życie kreatywna energia (...) pochodzi od wielu osób, które się udzielają.“
(Wywiad z Michealem Kurzweilly)

W tych ramach daje się pojęciu „rzeźby społecznej“ Josepha Beuysa nowe życie. Beuys całe życie walczył o poszerzenie pojęcia sztuki. Dostrzegał twórczy potencjał nie tylko w tworzeniu artefaktów, lecz dużo bardziej w działaniach społecznych i wprowadzaniu przez każdą jednostkę czynów w życie – sztuka, powracając do swoich antropologicznych korzeni powinna być wyznaczana na nowo (por. Stachelhaus, 2004, s. 82). W ten sposób „każdy człowiek jest artystą“, który „będąc artystą niezależnym stawia czoła społeczeństwu, mogąc je formować“

tion, because Stübfurt, through its actions, is constantly trying to unite the inhabitants of the border region and enables them to meet each other. And so, since 2009, the Parliament is regularly overseeing the next steps of Stübfurt development. The Parliament consists of repeatedly newly elected concerned Stübfurters. In this way the Stübfurt's "system" can be considered as a network of various people, who for shorter or longer period of time create the structure and program of the system. But note! No one is here illegal, because every Stübfurter owns his/her ID card, printed in one of the city's print houses.

“When asked about the authorship of Stübfurt, one needs to answer again, because I could not create Stübfurt by myself – it would be a stillbirth. Stübfurt only functions when there is a group of people who bring in their ideas and implement them within the frame that I have established. This means that the creative energy put in practice (...) comes from many people who get involved.”
(Interview with Michael Kurzweilly)

Within this framework Joseph Beuys's concept of "social sculpture" gets a new life. All his life, Beuys fought to expand the concept of art. He saw a creative potential not only in the making of artifacts, but even more in the social activities and introducing all single unit's acts into life – art, returning to its anthropological roots, should be appointed anew (see Stachelhaus, pg. 82). In this way, "every man is an artist", who being "an independent artist, faces the society and can form it" (Haescke, pg. 5). It can be said that shaping the social sculpture can add to the creation of the common good, because in this way every man can contribute with its actions into the recurrent social network of coexistence (see Haescke, pg. 6). Beuys, in his extended concept of art and associated with it outlet toward the social sculp-

Herstellung von Artefakten sondern vielmehr im sozialen Handeln und Handlungsvollzug jedes einzelnen Individuums – Kunst soll in Rückwendung zu seinen anthropologischen Wurzeln neu bestimmt werden. (vgl. Stachelhaus, 2004, S. 82) So ist „jeder Mensch ein Künstler“, der „als freier Künstler der Gesellschaft gegenübertreten und sie formen“ (Haescke, S. 5) kann. Die Gestaltung einer sozialen Plastik ist also in der Herstellung eines Gemeinwohles zu lokalisieren, so kann jeder Mensch durch sein Tun zum rekursiven Netzwerk eines gesellschaftlichen Zusammenlebens beitragen (vgl. ebd. S.6). Beuys plädiert mit seinem erweiterten Kunstbegriff und der damit einhergehenden Mündung in der sozialen Plastik für „das Prozesshafte, den Bewegungscharakter, mit dem prospektiv die Bedingungenfelder einer erweiterten menschlichen Existenz aufgrund der individuellen menschlichen Fähigkeiten geschaffen werden“ (vgl. Riegel, 2013, S. 282). Beuys theoretischen und kunstpraktischen Ansatz an dieser Stelle genauer zu diskutieren, sprengt die Grenzen dieser Arbeit. Vielmehr soll aufgezeigt werden, dass Beuys die Gestaltung der Gesellschaft per se als kreativen Prozess definiert, der jedes Individuum als autonomes und schöpfendes Subjekt in Bezug auf sein soziales Partizipationsbedürfnis Ernst nimmt. „Erst wenn die Kunst in alle Lehr – und Lebensbereiche integriert sein wird, könne es eine leistungsfähige geistige und demokratische Gesellschaft geben“: Dies klingt fast wie Schillers Präambel nach einer ästhetischen Erziehung des Menschen. Auch Bourriauds Begriff einer „relationalen Ästhetik“ (Bourriaud) knüpft an Beuys Forderung an, indem Kunst immer im Spannungsfeld zwischen Politik und Gesellschaft ihre Umsetzung finden soll (vgl. Wischhoff, 2013, S. 60).

In Stübfurt wird Beuys Vorstellung zur Praxis. Frankfurter und Stübicer Bürger rücken zusammen, um zu diskutieren, zu entwerfen und ihre Vorstellungen als Tat erscheinen

(Haescke, s. 5). Kształtowanie rzeźby społecznej znaleźć można więc w tworzeniu dobra ogólnego, bo w ten sposób każdy człowiek może przyczynić się swoim działaniem do rekurencyjnej sieci społecznego współistnienia (por. tamże s. 6). Beuys w swoim poszerzonym pojęciu sztuki i związanym z nim ujęciu do rzeźby społecznej opowiada się za „rozwojem, charakterem ruchu, za pomocą którego pola warunkujące rozszerzoną ludzką egzystencję tworzone są dzięki zdolnościom indywidualnym“ (por. Riegel, 2013, s. 282).

Dokładniejsze dyskutowanie o teoretycznych i artystycznych-praktycznych założeniach Beuysa przekracza granice tej pracy. Powinno się raczej pokazać, że Beuys określa kształtowanie społeczeństwa jako takiego mianem kreatywnego procesu, który każda jednostka jako niezależny i twórczy podmiot traktuje w odniesieniu do potrzeby partycypacji poważnie. „Dopiero wtedy, gdy sztuka stanie się częścią wszystkich dziedzin nauczania i życia, zaistnieć może sprawne duchowo i demokratyczne społeczeństwo“: brzmi to prawie jak preambuła do estetycznego wychowania człowieka Schillera. Również pojęcie „estetyki relacyjnej“ Bourriauda (Bourriaud) nawiązuje do postulatu Beuysa, w którym sztuka powinna być realizowana zawsze w sferze pomiędzy polityką a społeczeństwem (por. Wischhoff, 2013, s. 60).

W Stübfurcie wyobrażenia Beuysa znajdują swoje praktyczne zastosowanie. Obywatele Stübice i Frankfurtu spotykają się, by dyskutować, projektować i wprowadzać swoje wyobrażenia w czyn. Wymaga to nawiązania stosunków pomiędzy poszczególnymi narodami oraz realizacji we wspólnie skonstruowanej przestrzeni. Kurzweilly korzysta przy tym ze strategii (jak wydarzenia sportowe, czy zebrania), które wykorzystywane są do tworzenia tożsamości we wszystkich społeczeństwach. Nie dziwi

ture, favors “the development, character movement, whereby the fields that condition human existence are created thanks to individual abilities” (see Riegel, 2013, pg. 282)

More detailed discussion about theoretical, artistic and practical assumptions of Beuys exceeds the limits of this work. It should rather show that Beuys determines shaping of the society as a creative process that is treated seriously in relation to the need of participation by each individual as an independent and creative subject. “Only when art becomes a part of all fields of education and life, there may appear a spiritually and democratically efficient society”: this sounds almost like preamble to an aesthetic education of Schiller's man. The Bourriaud's term “relational aesthetic” refers also to the Beuys's postulate in which art should always be carried out in the area between the politics and society (see Wischhoff, 2013, pg. 60).

Beuys's ideas find practical applications in Stübfurt. Citizens of Stübice and Frankfurt meet each other to discuss, design and implement their ideas. It requires the establishment of relations between individual nations and implementation in the space they built together. Kurzweilly draws on strategies (such as sporting events or meetings) that are used to create identity in every society. It is not surprising that in 2008, parallel to the Olympic Games in Beijing, a real Olympics took place in Stübfurt. Especially during such happenings, the concept of extended authorship is important, because then Kurzweilly steps aside to only set a framework for the participation of others. This establishes a creative space for the ideas of every Stübfurter, and it is not surprising that next to the classic disciplines such as football, others like “ hitting a golf ball over the Oder” or “throwing the cigarette boxes”

zu lassen. Dies erfordert ein sich in Beziehung setzen zwischen den einzelnen Nationen sowie ein Aufgehen im gemeinsam konstruierten Raum. Kurzweilly benutzt dabei immer wieder Strategien (Sport, Versammlung etc.) wie sie in allen Gesellschaften zur Erzeugung von Identität eingesetzt werden. So wundert es nicht, dass im Jahre 2008 parallel zu den Olympischen Sommerspielen in Peking die eigentliche Olympiade in Stübfurt stattfand. Vor allem bei solchen Aktionen spielt der Begriff der erweiterten Autorenschaft eine zentrale Rolle, denn an dieser Stelle tritt Kurzweilly zurück und liefert einen Rahmen für lebendige Partizipation. Dies birgt Raum für Kreativität und die Ideen jedes einzelnen Stübfurters und so wundert es nicht, dass neben den klassischen Disziplinen wie Fußball auch Sportarten wie „Der Golfabschlag über die Oder“ oder das „Zigarettenstangenweitwerfen“ Einzug in die olympische Wettkampfordnung fanden. So treibt Kurzweilly mit einer Menge Humor (wie es ihm selbst wichtig erscheint) seine Wirklichkeitskonstruktion ad Absurdum – und dennoch: Stübfurt versucht, sich selbst nicht zu entzaubern und sorgt gerade deshalb für Furore in der Grenzregion.

„Die erste Frage, die immer wieder kam, war „Wer denn dem „KURZWELLY“ eigentlich erlaubt hat Stübfurt zu gründen – Niemand !!! – Er hat es einfach gemacht ohne irgendeine Erlaubnis. Das ist eine absolute Dreistigkeit“. (...) Der Höhepunkt kam dann mit der Gründung des Stübfurter Parlamentes 2009. Da sind Leute, die sonst immer wohlwollend gesagt haben, dass meine Arbeit ja deutsch – polnische Zusammenarbeit und Versöhnung ist, auf die Barrikaden gegangen (...). Bei diesem Parlament hat es bei einigen so einen Knacks gegeben – „Was fällt dem eigentlich ein?“ – also vor allem Stadtverordnete, die gesagt haben „Wir haben hier die Macht – der Kurzweilly hat doch überhaupt nichts zu sagen. Der denkt wohl, er ist jetzt der Napoleon oder was?“ Also solche Reaktionen kamen darauf.

wie, że w roku 2008 równolegle do Igrzysk Olimpijskich w Pekinie odbyła się w Stübfurcie prawdziwa olimpiada. Szczególnie przy takich akcjach pojęcie rozszerzonego autorstwa ma duże znaczenie, ponieważ w tym miejscu Kurzweilly ustępuje, dostarczając ram dla udziału innych. Stwarza to kreatywną przestrzeń dla pomysłów każdego stübfurtczyka, nie dziwi więc, że obok klasycznych dyscyplin, jak piłka nożna, do zawodów olimpijskich wciągnięte zostały takie konkurencje, jak „uderzenie piłką golfową ponad Odrą“ oraz „rzut sztangami papierosów“ (por. wywiad z Michałem Kurzweilly: 00:17:20 – 00:19:28 min.). Tak właśnie, ze sporą dawką humoru (co jest dla niego bardzo ważne) Kurzweilly tworzy swoją konstrukcję rzeczywistości ad absurdum – a mimo to: Stübfurt próbuje nie odczarowywać się sam i właśnie dlatego wywołuje sensację w regionie przygranicznym.

„Pierwsze pytanie, które pojawiało się wciąż na nowo, brzmiało „Kto właściwie pozwolił temu „KURZWELLE-MU“ na stworzenie Stübfurtu – Nikt!!! – On to po prostu zrobił bez żadnego pozwolenia. To prawdziwa bezczelność. (...)“ Punktem kulminacyjnym było utworzenie Stübfurckiego Parlamentu w 2009 r. Ludzie, którzy zazwyczaj przychylnie mówili, że moja praca jest działaniem na rzecz polsko-niemieckiej współpracy i pojednania, ruszyli nagle na barykady (...). Dla niektórych ten Parlament był prawdziwą rysą – „Co on sobie wymyślił?“ – przede wszystkim dla urzędników miejskich, którzy mówili „My tu mamy władzę – Kurzweilly nie ma tu nic do gadania. On sobie chyba wyobraża, że jest jakimś Napoleonem!“ Takie reakcje pojawiły się więc naprawdę.

(...) Chodziło również o to, że zapaskudziłem piękną nazwę Frankfurtu. (...) W mojej pracy nie może jednak chodzić o to, by prowokować dla samego prowokowania, ale o to, żeby formułować pytania wykraczające poza

were added to the Olympic competitions (see interview with Michael Kurzweilly: 00:17:20 – 00:19:28 min.). That is how, with a large dose of humor (which is very important to him) Kurzweilly creates his reality construction ad absurdum – and yet: Stübfurt does not try to disenchant itself and because of that it becomes a sensation in the border region.

„The first question that reappeared over and over again was: „Who actually allowed that „KURZWELLY“ to create Stübfurt – Nobody!!! – He did that without any permission. This is a real audacity. (...)“ The culmination point was the creation of Stübfurt Parliament in 2009. People, who usually spoke positively that my work was an activity for the Polish-German cooperation and reconciliation, suddenly rushed to the barricades (...). For some, this Parliament was real thorn – “What on earth is he inventing?” – especially, for municipal officials, who said “We have the power – Kurzweilly has nothing to say here. He probably imagines himself as Napoleon!” Such reactions took place for real. (...) Also, the point was that I have soiled the beautiful name of Frankfurt. (...) In my work I cannot go about in order to provoke for the sake of provoking, but to formulate questions that go beyond the artistic framework. I don’t see myself (...) only as an artist who creates some kind of fiction, only to question things. When it comes to Stübfurt Parliament, I am dealing with people from Stübice and Frankfurt, who together want to create something and I have to treat that seriously” (Interview with Michael Kurzweilly).

Stübfurt, besides the border area of Poland and Germany, also presents a third space where one can experience, try out and create the present. “The space is formed through social relations; it is constructed on a performance basis,

(...) Es ging auch darum, dass ich den schönen Namen Frankfurt versaubeutelt habe. (...) Es kann bei meiner Arbeit aber nicht in erster Linie darum gehen zu provozieren um des Provozierens Willen, sondern es sind für mich Fragestellungen, die über den künstlerischen Rahmen hinausgehen. Ich sehe mich nicht (...) einfach nur als Künstler, der irgendeine Fiktion bildet und dann Dinge infrage stellt, sondern wenn es dieses Stübfurter Parlament gibt, dann habe ich Menschen aus Frankfurt und Stübice und diese Leute wollen etwas zusammen entwickeln und das muss ich ernst nehmen“
(Interview mit Michael Kurzwey).

Stübfurt eröffnet so neben den beiden Grenzgebieten Deutschland und Polen einen dritten Raum, in dem Gegenwart gelebt, erprobt und hergestellt wird. „Der Raum konstituiert sich über soziale Beziehungen, er ist performativ konstruiert und als gesellschaftlicher Produktionsprozess der Wahrnehmung, Nutzung und Aneignung eng verknüpft mit der symbolischen Ebene der Raumrepräsentation“ (Moser, Ludewig, 2015, S. 13). Stübfurt als soziale Plastik, welche sich durch die wechselseitige Interaktion der Akteure und der Herstellung einer sozialen Gemeinschaft auszeichnet, ist also selbstreferentiell organisiert. Durch den von Kurzwey gesetzten Kunstrahmen gewinnt das „System“ (was freilich hochgegriffen ist – allerdings in diesem Kontext analytisch eingesetzt werden soll) Autonomie und bildet ein eigenes Programm mit der spezifischen Codierung fiktional (Stübfurt)/ real (ontologischer Grenzraum) aus. Die Innenseite des Systems kennzeichnet sich durch das rekursive Netzwerk der zum Teil temporär, zum Teil auf Dauer gebundenen Akteure und deren Ideen. Sie bringen Stübfurt als Gegenwartskonstrukt hervor und hauchen den eigenen Ideen Leben ein. Auf einer wechselseitigen Ebene von Künstlern (Kurzwey) und Akteuren (Stübfurtern) bilden sich so auch spezifische Formen

ramy artystyczne. Nie widzę siebie (...) jedynie jako artysty, który tworzy jakąś fikcję, by potem kwestionować różne rzeczy. Jeśli chodzi o Parlament Stübfurcki, mam do czynienia z ludźmi ze Słubic i Frankfurtu, którzy wspólnie chcą coś stworzyć i to muszą traktować poważnie“
(Wywiad z Michaeliem Kurzwey).

Stübfurt, poza przygranicznymi terenami Polski i Niemiec otwiera również trzecią przestrzeń, w której doświadczają się, wypróbowują i tworzą teraźniejszość. „Przestrzeń powstaje poprzez stosunki społeczne, jest skonstruowana performatywnie i jako społeczny proces produkcji postrzegania, użytkowania i zawłaszczania silnie wiąże się z symboliczną płaszczyzną prezentacji przestrzeni“ (Moser Ludewig, 2015, s. 13). Stübfurt jako rzeźba społeczna, wyróżniająca się wzajemną interakcją uczestników oraz tworzeniem społecznej wspólnoty, jest więc zorganizowana w sposób samoodnoszący się. Dzięki ustalonym przez Kurzwey ramom artystycznym „system“ zyskuje autonomię i na podstawie specyficznego szyfrowania pomiędzy tym co fikcyjne (Stübfurt) a tym co realne (ontologiczne pogranicze) rozwija własny program. Wnętrze systemu wyróżnia się rekurencyjną siecią częściowo tylko na krótko, a częściowo związanych na długo uczestników wraz z ich pomysłami. Tworzą Stübfurt jako konstrukt teraźniejszości, realizując własne pomysły.

Na wzajemnej płaszczyźnie artystów (Kurzwey) i uczestników (stübfurtyczycy) tworzą się również specyficzne formy artystycznej interwencji i metod doświadczania. Zewnętrzna strona „systemu“ tworzy natomiast istniejącą realnie i podzieloną politycznie przestrzeń przygraniczną Słubic i Frankfurtu, będącą dla wnętrza systemu zarówno „materiałem” jak i „sceną”. Dlatego też Stübfurt strukturalnie przywiązany jest do tej realnie istniejącej przestrzeni. Tematy opracowywane „wewnątrzsysteme-

and as a social process of creating perception, use and appropriation, it is strongly connected with a symbolic plane of spatial presentation” (Moser Ludewig, 2015, pg. 13). Stübfurt, as a social sculpture distinguished by mutual reaction of participants and the creation of social community, is organized in a self-referring way. Thanks to the artistic framework set by Kurzwey the “system” gains autonomy and based on specific encryption between what is fictional (Stübfurt) and what is real (ontological border area) is developing its own program. The interior of the system is distinguished by a recurrent network which is connected, in part, only briefly and, in part, long-term with the participants and their ideas. They build Stübfurt as a construct of the present, at the same time, realizing their own ideas. On the mutual plane of artists (Kurzwey) and participants (Stübfurters), specific artistic forms of intervention and experience method are also being created. The outside of the “system” consists of the existing and politically divided border area of Słubice and Frankfurt that for the interior system becomes both the “material” and the “scene”. That is why Stübfurt is structurally connected to this existing space. Topics, developed within the system, are based on the actual state of things and the differences (the fight against prejudice; inability to meet, mutual contempt) and are once again pasted into the Stübfurt “system”. There, on the plane directed by constructivism, they are developed in an artistic way. On the other hand, social space forms the basis for the artistic interventions for the city of “Stübfurt”. This leads, as in the theoretical concept of Wihstutz, to the return of art to the public space. This goes hand in hand, as shown in the Kurzwey’s quotation, with the formation of indistinct boundaries and threshold spaces, where “Stübfurt” as a system, summarizing, gains independence of its strategically-compliant organization. If the system is organized, on one hand, in an auto-poetic and self-re-

künstlerischer Interventionen und Versuchsanordnungen heraus. Die Außenseite des „Systems“ bildet hingegen der real existierende und politisch getrennte Grenzraum Frankfurt (Oder) und Stübice. Dieser ist für die Innenseite der Unterscheidung „Material“ und „Bühne“ zugleich. Stübfurt ist so strukturell an diesen real existierenden Raum gekoppelt. Die Themen die „systemintern“ bearbeitet werden, entspringen aus real existierenden Querlagen und Differenzen (Kampf gegen Vorurteile, mangelnde Begegnungsmöglichkeiten, gegenseitige Missachtung) und werden als Re-Entry in das „System“ Stübfurt hineinkopiert. Dort werden sie fiktionalisiert und auf einer konstruktivistisch orientierten Ebene einer künstlerisch – aktivierenden Formsprache bearbeitet. Auf der anderen Seite bildet der soziale Raum das Parkett für die künstlerischen Interventionen der „Stadt“ Stübfurt. So kommt es, wie am Theoriekonzept Wihstutts gezeigt werden konnte, zum Re-Entry der Kunstsituation in den öffentlichen Raum. Das geht, wie es am Zitat Kurzwey’s gezeigt werden konnte, mit der Ausbildung unscharfer Grenzen und Schwellenräume einher. „Stübfurt“ als System gewinnt also, um noch einmal final zusammenzufassen, Autonomie über seine operative – geschlossene Organisation. Ist das System auf der einen Seite autopoetisch/selbstreferentiell organisiert, muss es zum anderen fremdreferenziell an den sozialen Raum angebunden sein, um seine Irritierbarkeit zu gewährleisten und so Themen zur Weiterverarbeitung aufzugreifen.

Bianca Ludewig bestimmt Stübfurt in ihrer Forschungsarbeit in Anlehnung an Römhild als einen „kosmopolitischen Ort“ – als ein Spannungsfeld, wo sich Fragen der Völkerverständigung, der Migration und des Umgangs mit Rassismus neu stellen. Ein kosmopolitischer Ort versteht sich so „als Dezentrierung einer kolonialen Weltordnung und ihres bisherigen Mittelpunktes: des Westens und Europas“

mowo” wynikają z rzeczywistego położenia oraz różnic (walka z uprzedzeniami, brak możliwości spotkań, wzajemne lekceważenie się) i są na nowo wklejane do „systemu” Stübfurt. Tam, na konstruktywnie ukierunkowanej płaszczyźnie fikcjonalizowane i opracowywane są w sposób aktywujący artystycznie. Z drugiej strony przestrzeń społeczna tworzy podstawę dla artystycznych interwencji miasta „Stübfurt”. W ten sposób dochodzi, jak w koncepcie teoretycznym Wihstutza, do powrotu sztuki do przestrzeni publicznej. Idzie to w parze, jak pokazuje cytat Kurzwey’a, z wykształcaniem nieostrych granic i przestrzeni progowych, a „Stübfurt” jako system, słowem podsumowania, zyskuje niezależność swojej strategicznie-zgodnej organizacji. Jeśli system zorganizowany jest z jednej strony autopoietycznie i samoodnosząco się, musi być z drugiej strony przywiązany do przestrzeni społecznej, by zapewnić sobie irytowalność i podjąć tym samym tematy do przetworzenia.

Bianca Ludewig w swojej pracy naukowej opierającej się na Römhildzie określa Stübfurt mianem „miejsca kosmopolitycznego” – strefy napięć, w której kwestie porozumienia, migracji i walki z rasizmem poruszane są na nowo. Miejsce kosmopolityczne rozumiane jest tu „jako decentryzacja kolonialnego porządku świata w jej dotychczasowym punkcie centralnym: Zachódzie i Europie” (Römhild w oparciu o Ludewig, 2015, s. 18). Chodzi więc o nowy porządek społecznych sfer napięć związanych ze współistnieniem oraz o globalny punkt centralny – o powstanie stref, „w których to co lokalne, samo staje się miejscem akcji i negocjacji globalnego i postkolonialnego orędownictwa (...), a na miejscu i w przestrzeni wirtualnej zawiązują się sojusze z lokalnymi mieszkańcami oraz porozumienia z politycznymi aktywistami” (tamże, s. 19). Miejsca kosmopolityczne są także podłożem dla nowych porządków, spotkań międzykulturowych i kwe-

ferring way, it needs, on the other hand, to be connected to the social space, thus securing itself the right to be irritable and also take up topics for processing.

Bianca Ludewig in her scientific work, which was based on Römhild, defines Stübfurt as a “cosmopolitan place” – an area of tension, where issues of understanding, migration and fight against racism are addressed again and again. The cosmopolitan place is understood as “decentralization of colonial world order in its existing central point: the West and Europe” (Römhild, based on Ludewig, 2015, pg. 18). Therefore we talk about a new order of social areas of tension related to coexistence and about the global focal point – creation of areas where “what’s local, becomes itself a place of action and negotiations of global and postcolonial advocacy (...), and on-site and in virtual space alliances with local residents and settlements with political activists are formed” (Römhild based on Ludewig, 2015, pg. 19). Cosmopolitan places become also a ground for new orders, intercultural encounters and the issues of coexistence. Stübfurt, and at the same time a “more and more participatory and interventional practice of art, creates new spaces for communication and responsibilities, simultaneously feeding hope that this will become equally as necessary in the non-artistic sphere, and will have the function of increasing competence, forming a community and deepening the sense of identity” (Seitz, 2009, pg. 182). In this sense, Stübfurt can be referred to as the third space, which, next to two border regions of Słubice and Frankfurt on Oder, represents a kind of utopia in a sense of Polish-German cooperation. Practice associated with this artistic project is both worthy of exploring and creative. Through the consequent play out of the constructs of reality, the aesthetic, political and social goals interact with each other, shaping the border area in the artistic space. In the relation to the

(Röhmhild nach Ludewig, 2015, S 18). Es geht also um eine Neuordnung der gesellschaftlichen Spannungsfelder des Zusammenlebens und des globalen Mittelpunktes – um eine Entstehung von Kraftzonen, „wo das Lokale selbst zum Schauplatz und zum Aushandlungsort globaler, post-kolonialer Verfechtungen wird (...), es entstehen Bündnisse mit lokalen Anwohnern und Ökonomien mit politischen Aktivisten vor Ort und im virtuellen Raum“ (ebd, S. 19). Kosmopolitische Orte sind so auch immer Nährböden für politische Neuordnungen, interkulturelle Begegnungen und Fragen des Miteinanders. Słubfurt und somit „die zunehmend partizipatorisch und interventionistisch ausgerichtete Kunstpraxis eröffnet Kommunikationsräume und Betätigungsfelder und nährt so die Hoffnung, auch außer-künstlerisch brauchbar zu sein, also kompetenzfördernde, gemeinschaftsbildende und identitätsstiftende Wirkung zu haben“ (Seitz, 2009, S. 182). In diesem Sinne kann Słubfurt auch als ein konstruierter dritter Raum bezeichnet werden, der neben den beiden Grenzgebieten Frankfurt (Oder) und Słubice eine Art wahr gewordene Utopie im Sinne deutsch–polnischer Partnerschaft darstellt. Die Praxis des damit initiierten Kunstprojektes ist aufsuchend, handelnd und hervorbringend. Durch das konsequente Durchspielen der Wirklichkeitskonstruktion kollaborieren ästhetische, politische sowie sozial- und gesellschaftskritische Zielstellungen und transformieren so die im Grenzraum pulsierenden Querlagen auf einer künstlerischen Ebene. Im Rahmen der hohen partizipatorisch orientierten Zielstellung des Projektes wird Słubfurt so zu einem Raum der Begegnung, zum Terrain in dem Differenzen erfahrbar werden und die Wirklichkeit neuen Boden erhält. So ist Słubfurt das, was Kunst seit jeher aufspüren möchte: „Ein Ort im Dazwischen“ in dem Nicht-Sagbares sagbar wird.

stii współistnienia. Słubfurt i tym samym „coraz bardziej partycypacyjne oraz interwencyjne praktykowanie sztuki tworzy nowe przestrzenie komunikacji i zakresy obowiązków, karmiąc tym samym nadzieję, że stanie się przydatne również w sferze pozaartystycznej oraz będzie mieć działanie zwiększające kompetencje, tworzące wspólnotę i pogłębiające tożsamość” (Seitz, 2009, s. 182). W tym sensie Słubfurt może być określany mianem trzeciej przestrzeni, która obok obu regionów przygranicznych Słubic i Frankfurtu nad Odrą przedstawia swojego rodzaju utopię w sensie polsko-niemieckiej współpracy. Praktykowanie związanego z tym projektu artystycznego jest poszukujące i twórcze. Poprzez konsekwentne odgrywanie konstrukcji rzeczywistości współdziałają tu ze sobą cele estetyczne, polityczne i społeczne, przekształcając pogranicze w przestrzeni artystycznej. W odniesieniu do celu projektu, jakim jest duży udział mieszkańców, Słubfurt staje się miejscem spotkań, w którym można doświadczyć różnic, a rzeczywistość otrzymuje nowy grunt. W ten właśnie sposób Słubfurt jest tym, co sztuka chciała wytropić już od dawien dawna: „Miejscem Pomiędzy”, w którym niewypowiedzialne zostaje wypowiedziane.

goal of this project, which is the greater participation of the inhabitants, Słubfurt becomes a place of meetings, where one can experience variety, and where reality gets a new base. In this way, Słubfurt is what art would like to track since ancient times: “The Place in Between”, where the unspoken becomes spoken.

Redaktion | redakcja | editing:
Michael Kurzwelly

Übersetzungen | tłumaczenia | translations:
Matthias Lech, Hanka Rutka, Anna Aniśko

Fotos | zdjęcia | fotos:
Bartosz Fedyszyn, Uta Kurzwelly, Michael Kurzwelly, Jonatan Kurzwelly

Grafische Gestaltung | projekt graficzny | graphics:
Piktogram Polska

Veranstalter | organizator | organizer:
Słubfurt e.V.
Güldendorfer Straße 13, 15230 Słubfurt
www.slubfurt.net

förderer | sponsorzy | sponsors:

Das Projekt wird durch den Fonds Soziokultur unterstützt | projekt jest współfinansowany przez Fonds Soziokultur | the project is co-financed by the Fonds Soziokultur

Das Projekt wird durch die Brandenburgische Landeszentrale für politische Bildung unterstützt | projekt jest współfinansowany przez Krajową Centralę Edukacji Politycznej Brandenburgii | the project is supported by the Brandenburg State Office for Political Education

